

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRYTESKOG

1

ALLMÄN BESKRIVNING

Data

Avsatt: Gryteskog avsattes som naturreservat den 4 juni 1959.

Areal: 19 ha

Kommun: Lund

Läge: 2 km nordväst Hällestad, 12,5 km östsydost Lund.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren.

Syfte med avsättningen:

Att bevara dels ett skogsområde som utgör växtplats för ett stort antal hängbogar, dels ett värdefullt fäladsområde.

Naturförhållanden

Området består av lövskog, betad fäladsmark och åkermark. Den torrare delen av lövskogen domineras av bok med ett flertal spridda hängbogar. Närmast vägen i sydost har hängbokarna under lång tid gynnats och här återfinner man de praktfullaste exemplaren. Stora delar av skogsmarken upptages av fläckvis mycket fuktiga alkärr. Fäladsmarken består dels av öppna ytor med enstaka solitärer av ek och spridda enbuskar, dels mera tätslutande enbuskage. Mellan dessa ytor finns ett område av mera hagmarkskaraktär, bevuxet med björk, ek och al. Inom hela fäladsområdet är björnbärsriset under kraftig utbredning.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

Föreskrifter rörande fastigheten enligt länsstyrelsens beslut den
4 juni 1959

I samband med fridlysningen föreskriver länsstyrelsen, att området
icke får bebyggas. Täkt av sten, grus, sand eller därmed jämförlig
nyttighet får icke vidtagas inom området. Träd, buskar eller mark-
vegetation inom området får icke skadas eller tagas därifrån.

Avfall av vad slag det vara må får icke avstjälpas inom området.

Camping och motorfordonstrafik, bollspel eller liknande lekar får
icke förekomma därstädes.

Vad ovan stadgas skall dock icke utgöra hinder för markägaren att
inom området bedriva normal, försiktig lövskogsskötsel.

Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av skogsvårdsstyrelsen
i länet i samråd med markägaren, och åligger det markägaren att
på lämpligt sätt utmärka detsamma.

2

DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR MARK OCH VATTEN

Allmän målsättning

Reservatet kan uppdelas i två huvudområden: Lövskogsområdet samt
fäladsmarken med intilliggande åkermark. Lövskogsområdet skall
vårdas och skötas så att de hängbogar som finns i området bevaras
och gynnas och att den nuvarande blandlövskogstypen med bok och
al som huvudträdslag bibehålles. Stämpling inom reservatet sker
efter samråd med skogsvårdsstyrelsen.

Fäladsmarken som år 1966 restaurerades skall bibehållas som fälad
med spridda enar och enstaka solitära ekar. Hagmarksområdet (områ-
de 6) bibehålles med björk, ek och al. Hela området betas med nöt-

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

kreatur och hästar samt behandlas genom återkommande röjnings- och markstädningsåtgärder (ungefär vart 3:e år), föryngring och utglesning av enen och begränsning av björnbärsriset. Åkermarken skall om brukningen upphör överföras till betesmark.

Skötselområde 1

Beskrivning:

Område med ett flertal stora hängbogar varav många är starkt undertryckta av den mer högväxande vanliga boken. Längs vägen finns ett lågt staket uppsatt för att förhindra biltrafik in i området. En parkeringsplats för ca 6 bilar finns på motsatta sidan av vägen.

Målsättning:

Området bibehålles som växtplats för hängbogar.

Engångsåtgärder:

Enstaka exemplar av vanlig bok borttages i den utsträckning som är behövlig för hängbokarnas trivsel. Staketet mot vägen är i behov av översyn. Vid parkeringsplatsen skall en soptunna sättas upp.

Underhållsåtgärder:

Området har stor besöksfrekvens varför regelbunden tillsyn, skräprensning m m är nödvändig. För att säkerställa återväxten av hängbok i detta område kan det visa sig nödvändigt att flytta ett mindre antal plantor från andra delar av reservatet.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208Skötselområde 2Beskrivning:

Område som under lång tid har använts som tippningsplats för sten från åkermark tillhörande fastigheten. Stentippningen sker två gånger per år - vår och höst - varvid ca 2-3 m³ tippas varje gång.

Målsättning:

Stentippningen skall avslutas och fyllnadsmassor påföras och avjämnas över stenen.

Engångsåtgärder:

Allt skräp i form av plåtburkar, plastkassar m m plockas upp. Den del av sluttningen som är vänd mot hängboksområdet iordningställs genom påförande av lämpligt fyllnadsmaterial. Ett lågt staket uppsättes som förhindrar obehörig biltrafik fram till tippkanten.

Underhållsåtgärder:

Fyllnadsmassor skall påföras och avjämnas över stenen.

Skötselområde 3Beskrivning:

Alkärr med avrinning åt nordost och sydost. I de torrare delarna finns inslag av bok, ek och björk. I nordöstra hörnet finns en mindre viltremiss. Viltremiss i nordöstra hörnet utmed vägen.

Målsättning:

Bibehålles som alkärr med inslag av bok. Boken, framför allt hängboken, skall gynnas i de delar den spontant tränger in. I de fuktigare partierna gynnas alen som får gå upp med 2-3 stammar från varje sockel. Viltremissen bibehålles.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

Engångsåtgärder:

De områden som ej gallrades vintern 70/71 och där trädkronorna är så slutna att de ej kan utvecklas skall genomhuggas. Åtgärder-
na utförs med försiktighet så att huggnings- och körningsskador
så vitt möjligt undviks. Vidare måste varsamhet iakttagas så att
ljusinsläppet ej blir så stort att markvegetationen nämnvärt för-
ändras.

Underhållsåtgärder:

Öppethållande av gångstigar. Återkommande gallrings- och röjnings-
insatser när förändringar i vegetationen kräver detta. Underhåll
av befintliga avrinningsdiken.

Skötselområde 4

Beskrivning:

Lövskogsområde dominerat av bok med omväxlande torra och fuktiga
partier. Spridda exemplar av hängbogar finns inom hela området.
Glest, buskskikt av hassel och hagtorn. I fältskiktet vitsippa,
gulplister och svalört samt något blåsippa och gulsippa.

Målsättning:

Bibehålles som blandlövskog dominerat av bok med varierande slutenhet
som tillåter viss självföryngring, samt bibehållande av
ett glest buskskikt och nuvarande markvegetation. Hängbokarna inom
området gynnas.

Engångsåtgärder:

De delar som ej genomhöggs vintern 70/71 gallras. Detta för att ge
de kvarstående trädens kronor möjlighet att utvecklas och därmed
förlänga omloppstiden, samt genom att punktvís försiktigt öka ljus-
insläppet påbörja en självföryngring. Bokar av hängbokstyp gynnas.
Hyggesavfall utmed stigarna bränns. På grund av markens dåliga bär-
riighet måste drivning av virket ske på tjälad mark.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

Underhållsåtgärder:

Återkommande frihuggning av hängbokarna. Gallring när trädkronorna åter har slutit sig. Öppethållande av gångstigar.

Skötselområde 5

Beskrivning:

Öppen i norra delen något fuktig fäladsmark, bevuxen med enstaka enar, alar och ekar. I söder utgörs gränsen av en delvis raserad stengärdesgård. Ett staket av tryckimpregnerat trä har 1971 satts upp i gränsen mot lövskogsområdet.

Målsättning:

Fortsatt betad fäladsmark med inslag av solitära ekar och enstaka enbuskar.

Engångsåtgärder:

Begränsning av björnbärsrisets utbredning genom manuell röjning. Restaurering av stengärdesgården.

Underhållsåtgärder:

Underhåll av hägnader. Bortröjning av inträngande lövvegetation, med undantag av ett fåtal ekar som tillåts växa upp för att på sikt ersätta de nuvarande solitärerekarna.

Skötselområde 6

Beskrivning:

Betesmark bevuxen med björk och något al (björkhage).

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208Målsättning:

Bibehålles som betade björkhagar.

Engångsåtgärder:

Den västra björkhagen i behov av en försiktig utglesning för att förbättra gräsvegetationen. Björnbärsriset begränsas genom manuell röjning.

Underhållsåtgärder:

Fortsatt utglesning av trädskiktet samt successiv föryngring med ny björk.

Skötselområde 7Beskrivning:

Betat alkärr med avrinning åt nordost. Närmast reservatsgränsen något torrare mark med ett flertal ekar. Reservatsgränsen utgörs av en delvis raserad stenmur.

Målsättning:

Bibehålles som ek- och albevuxen betesmark.

Engångsåtgärder:

Lätt utglesning av alen, varvid vissa grupper helt hugges bort och övriga glesas något. Stengärdesgården restaureras.

Underhållsåtgärder:

Underhåll av hägnad. Bortröjning av framträngande björnbärsris och uppslag av alskott. Dock skall en del al och ekuppslag tillåtas växa upp för att på sikt ersätta de nuvarande träden.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208Skötselområde 8Beskrivning:

Torr sandig fäladsmark. I den västra delen går berggrunden i dagen. Större, helt öppna partier omväxlande med buskage av en- och björnbärsbuskar. Enstaka solitärer av ek finns även i området. Reservatsgränsen utgörs av en delvis raserad stengärdesgård.

Målsättning:

Bibehålles i sitt nuvarande skick som betad fäladsmark, bevuxen med en, björnbär och solitära ekar.

Engångsåtgärder:

Begränsning av björnbärsrisets utbredning. Borttagning av skalade och halvtorra enar. Restaurering av stengärdesgården.

Underhållsåtgärder:

Återkommande röjningar i buskskiktet (vart 3:e år) för att hålla ett lagom utglesat och begränsat buskskikt. Samtidigt se till att föryngringen av enen pågår. Underhåll av hägnader.

Skötselområde 9Beskrivning:

Brukad åkermark.

Målsättning:

Åkermarken skall om nuvarande brukningssättet upphör överföras till betesmark.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

Engångsåtgärder:

Den bäck som rinner i åkerns sydöstra hörn måste rensas upp. Vatten rinner delvis in över åkermarken. Rensningsmassorna skall planas ut eller bortforslas.

Underhållsåtgärder:

Så länge åkerbruket pågår inga åtgärder.

Skötselområde 10

Beskrivning:

F d betesmark kraftigt igenvuxet med slån och björnbär. Utefter reservatets norra gräns finns flera solitära ekar och bokar.

Målsättning:

Området bibehålles tills vidare som viltskydd, men överföres till betesmark om åkerbruket upphör på område 9.

Engångsåtgärd:

Vissa av de solitära ekarna och bokarna i reservatsgränsen frihugges genom att en del björk, vars kronor skadar solitärerna, tages bort.

Underhållsåtgärder:

Så länge åkerbruket pågår i område 9 bör mindre röjningar vid behov utföras så att gräsytor bibehålles och området lätt kan överföras till betesmark.

1980-06-09

11.1211-6160-73
1281-208

3

DISPOSITIONS- OCH ÅTGÄRDSPLAN RÖRANDE SOCIALA ANORDNINGAR

Friluftsanordningar

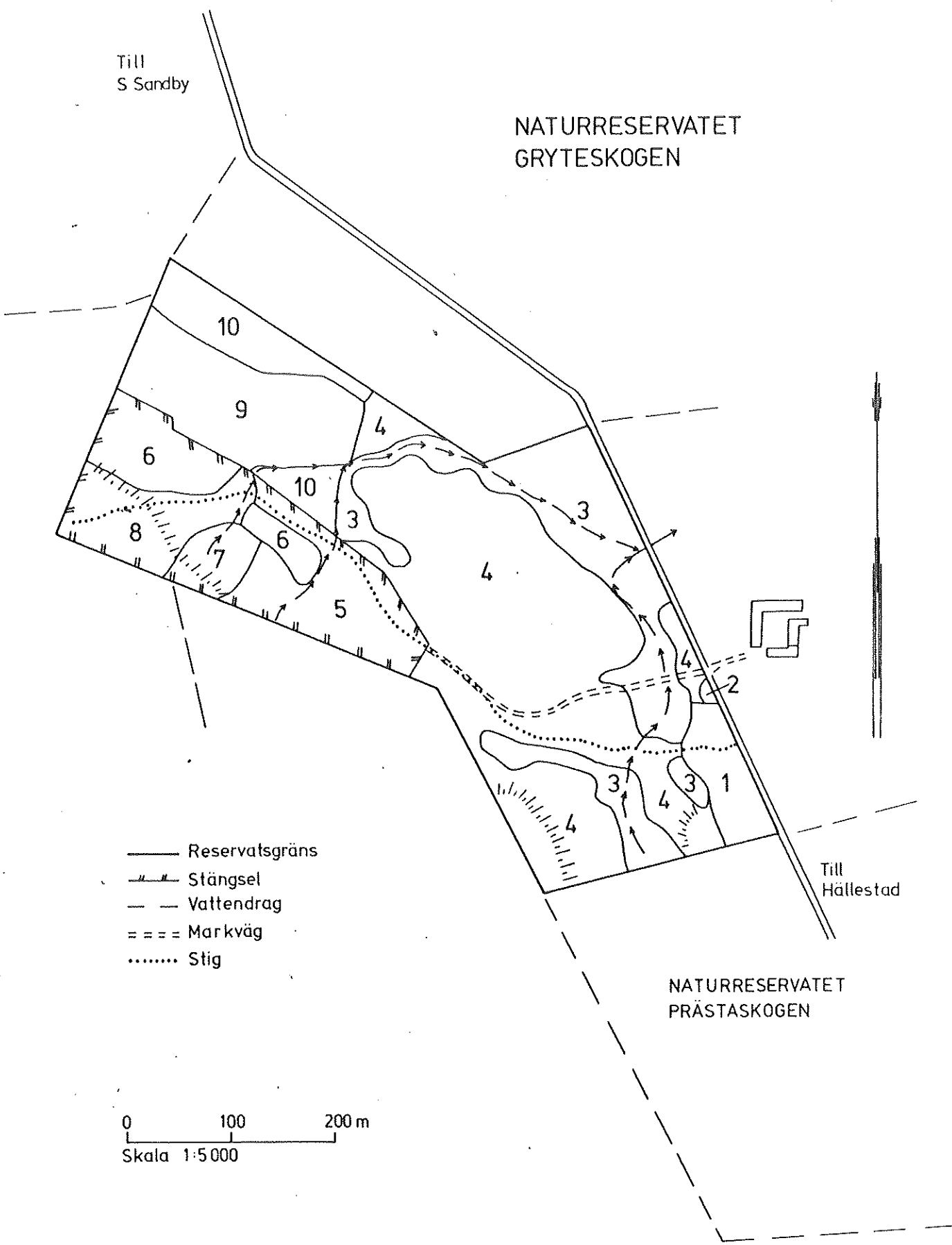
Parkeringsplats för ca 6 bilar finns anordnad öster om vägen vid område 1. Ytterligare parkeringsplatser kommer att anläggas i det angränsande naturreservatet Prästaskogen, Hällestad. Vid parkeringsplatsen skall en P-skylt samt soptunna uppsättas. Från parkeringsplatsen leder en strövstig genom lövskogsområdet ut till fäladsmarken. Utmärkningen av stigen bör kompletteras.

Inom område 1 finns ett rastbord tillverkat av en kvarnsten, placerat på en ekstock. Några ytterligare rastmöbler är ej nödvändiga.

Information

Den nuvarande upplysningsskylten bör omarbetas och tillverkas i A3-format. Utöver dessa skyltar skall en stor skylt utarbetas med samtliga reservat i trakten av Torna Hällestad inritade.

1:5000

Till
S Sandby

NATURRESERVATET
GRYTESKOGEN

- Reservatsgräns
- - - Stängsel
- - - Vattendrag
- == Markväg
- Stig

0 100 200 m
Skala 1:5000

NATURRESERVATET
PRÄSTASKOGEN

Till
Hällestad